

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö järjestää käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta infotilaisuuden 27.9.2021 klo 13-15. Infotilaisuutta voi seurata osoitteessa <https://videonet.fi/stm/20210927/>

Tausta

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (784/2021, jäljempänä asiakastietolaki) 15 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevien käyttöoikeuksien on perustuttava sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ja muun asiakas- ja potilastietoja käsittelevän henkilön työtehtävään ja annettavaan palveluun siten, että henkilöllä on käyttöoikeus vain työtehtävissään tarvitsemiinsa välttämättömiin asiakastietoihin, joihin hänellä on tiedonsaantioikeus.

Asiakastietolain 15 §:n 2 momentin mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään, mitä tietoja ammattihenkilöt ja muut asiakastietoja käsittelevät henkilöt työtehtävänsä ja annettavan palvelun perusteella saavat enintään käyttää.

Tavoitteet

Lausuntopalaute huomioidaan asetusalunnon jatkovalmistelussa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään jättämään Lausuntopalveluun. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi-sivustolle. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi -sivustolta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea

palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Vaihtoehtoisesti lausunnon voi toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo@stm.fi). Lausunnonantajaa pyydetään viittaamaan asianumeroon VN/23102/2020.

VAHVA-ministeriöille: lausunto viedään VAHVA:n asialle VN/23102/2020.

Hankenumero STM156:00/2020

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia, ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi -sivustolla.

Aikataulu

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja 29.10.2021 mennessä.

Valmistelijat

hallitusneuvos Joni Komulainen, joni.komulainen@stm.fi

erityisasiantuntija Anna Kärkkäinen, anna.karkkainen@stm.fi

Liitteet:

[Sosiaali- ja terveysministeriön asetus käyttöoikeudesta asiakastietoon .pdf](#)

[Social- och hälsovårdsministeriets förordning om åtkomsträttigheter till kunduppgifter.pdf](#)

[Muistio käyttöoikeusasetus.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

Osa 1. Yleinen palaute asetustalonnoksesta

Tässä asetuksessa voi antaa yleistä palautetta asetuksesta, perusteluista ja esitetyistä vaikutuksista. Käyttöoikeuksien sisältöön voit antaa erikseen palautetta osioissa 2 - 4.

a. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteiden kokonaisuus selkeä ja ymmärrettävä?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei. Osio(t), joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä:

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

Muutosehdotus em. osion parantamiseksi tai muu kommentti

b. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet toteutettavissa käytössä olevaan tietojärjestelmään?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ On osin tehtävissä, osin ei
- ☐ En osaa sanoa

Muutosehdotus tai muu kommentti

c. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet riittävät kattavat, jotta niiden perusteella voidaan antaa käyttöoikeudet kaikille asiakastietoja käsitteleville henkilöille?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei. Osio, joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä:
- ☐ En osaa sanoa

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

Muutosehdotus tai muu kommentti

- d. Kuinka suuren osan työntekijöistä kohdalla käyttöoikeuksien laajuus muuttuu asetuksen myötä?
- e. Miten asetusluonnoksen mukaiset käyttöoikeudet muuttaisivat ammattihenkilöiden työtä?
- f. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia asetuksen toimeenpanolla on organisaatiollenne
- a. kustannukset euroina
- b. työmäärä (htkk)
- c. muutosten toimeenpanon edellyttämä aika kuukausina
- d. tietojärjestelmämuutokset
- ☐ Kyllä
 - ☐ Ei
 - ☐ En osaa sanoa

Jos kyllä, kerro tarkemmin minkälaisia muutoksia

Osa 2. Käyttöoikeudet terveydenhuollossa

Seuraavissa kohdissa voit antaa pykäläkohtaisesti palautetta käyttöoikeuksien laajuudesta terveydenhuollon palveluissa ja työtehtävissä. Asiakastietolain mukaisesti käyttöoikeus voi olla välttämättömiin tietoihin. Välttämättömillä asiakastiedoilla tarkoitetaan asiakastietoja, joita ilman työtehtävän hoitaminen ei onnistu.

4§ Käyttöoikeus laaja-alaisessa hoidollisessa työtehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus kaikkiin asiakastietoihin?

Onko laaja-alainen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

5 § Käyttöoikeus rajatuissa hoidollisissa työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Onko rajattu hoidollinen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

6 § Käyttöoikeus hoidon tuen työtehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Onko hoidon tuen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

7 § Käyttöoikeus lääkkeiden käytön arviointiin, toimittamiseen ja käytön opastukseen liittyvissä työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

8 § Käyttöoikeus potilashallinnon tehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

Opiskeluhoolto

Tulisiko opiskeluhooltoon kuuluva terveydenhoolto (koulu- ja opiskeluterveydenhoolto ja opiskeluhoollon psykologipalvelut) olla oma palvelunsa asetuksen 3 §:ssa?

- Kyllä
- Ei. Perustele:
- En osaa sanoa

Mitä potilastietoja opiskeluhoollossa välttämättä tarvitaan?

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan opiskeluhoollon potilastietoja?

Osa 3. Käyttöoikeudet sosiaalihoollossa

Seuraavissa kohdissa voit antaa pykäläkohtaisesti palautetta käyttöoikeuksien laajuudesta sosiaalihoollon palveluissa ja työtehtävissä. Asiakastietolain mukaisesti käyttöoikeus voi olla välttämättömiin tietoihin. Välttämättömillä asiakastiedoilla tarkoitetaan asiakastietoja, joita ilman työtehtävän hoitaminen ei onnistu.

11 § Käyttöoikeus laajan asiakasvastuun tehtävissä julkisessa sosiaalihoollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

12 § Käyttöoikeus sosiaalipalvelun järjestämisen tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

13 § Käyttöoikeus lastenvalvojan tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

14 § Käyttöoikeus sosiaalipalvelun toteutuksen tehtävissä julkisessa sosiaalihuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

15 § Käyttöoikeus yksityisen sosiaalihuollon työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

16 § Käyttöoikeus sosiaalihuollon hallinnollisissa tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

17 § Käyttöoikeus potilastietoihin sosiaalihuollon työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

Opiskeluhoito

Mitä sosiaalihuollon asiakastietoja kuraattoripalvelussa välttämättä tarvitaan?

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan kuraattoripalvelun asiakastietoja?

Osa 4. Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä

Seuraavissa kohdissa voit antaa pykäläkohtaisesti palautetta käyttöoikeuksien laajuudesta sosiaalihuollon muissa palveluissa ja työtehtävissä. Asiakastietolain mukaisesti käyttöoikeus voi olla välttämättömiin tietoihin. Välttämättömillä asiakastiedoilla tarkoitetaan asiakastietoja, joita ilman työtehtävän hoitaminen ei onnistu.

18 § Opiskelijoiden käyttöoikeudet

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

19 § Käyttöoikeus ICT-teknisen henkilöstön työtehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

20 § Käyttöoikeus arkistotoimen työtehtävässä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

Osa 5. Muu palaute

Muita huomioita ja palautetta asetusluonnoksesta

Hakari Kari
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kärkkäinen Anna
STM